

บวรพัฒน์

ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2566)

Vol. 1 No. 3 (July-September 2023)

ISSN: 2822-1222 (online)

วัตถุประสงค์

เพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการและบทความหนังสือที่เป็นภาษาไทยและมีข้อค้นพบข้อเสนอแนะที่เป็นนวัตกรรม รวมถึงความคิดริเริ่มที่มีผลกระทบต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติในวงกว้าง อีกทั้งยังมุ่งหมายที่จะเป็นเวทีในการนำเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสาขาต่าง ๆ และสนับสนุนการศึกษา การสอน โดยเน้นสาขาวิชาพระพุทธศาสนา การบริหารการศึกษา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์รวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 4 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน และฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวารสารวิจัยและวิชาการบวรพัฒน์

พระพรหมบัณฑิต, ศาสตราจารย์ ดร.

พระธรรมวัชรบัณฑิต, ศาสตราจารย์ ดร.

พระเทพพรเมธี, รองศาสตราจารย์ ดร.

พระสุวรรณเมธากรณ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์

พระธรรมวชิรธีรคุณ, รองศาสตราจารย์ ดร.

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.กาญจนา เจริญศรี

รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุธะพรหม

รองศาสตราจารย์ ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง

บรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช พรหมกัลป์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระศรีสมโพธิ, ดร.

รองศาสตราจารย์ สยาม คำปรีดา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเวศน์ มหารัตน์สกุล

ดร.ภาราดร แก้วบุตรดี

หน่วยงานภายนอก

ศาสตราจารย์ ดร.วัชระ งามจิตระเจริญ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พระเมธาวิเชียร, รองศาสตราจารย์ ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร์ วสันต์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ สุขสฤติย์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร วัฒนบุตร

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมปอง สุวรรณภุมมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุขตาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนัญชัย บุญหนัก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลมาศ ปฐมวณิชกุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ดร.จรรยาศักดิ์ สุนทรเดชา

บริษัท เอเซีย คอนเน็คท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ฝ่ายจัดการวารสาร

ดร.รัตติยา เหนืออำนาจ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สำนักงาน

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ 999 หมู่ 6 ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000 โทรศัพท์ 099-2969229
E-mail: journal.rabij@gmail.com
[https:// so09.tci-thaijo.org/index.php/rabij/](https://so09.tci-thaijo.org/index.php/rabij/)

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสารวิจัยและวิชาการบรรพชน (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

1. พระธรรมวชิรธีรคุณ, รศ. ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2. พระเทพวชิรเมธี, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3. พระราชรัตนเวที, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
4. พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
5. พระศรีสมโพธิ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
6. พระครูนิวาสิตขันธ์, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
7. พระเมธีวชิรบัณฑิต, ศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
8. พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
9. พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, ศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
10. พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษฏ์ ฐิริปญโญ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
11. พระมหาไธ้ ธมมเมธี, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
12. ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
13. ศ.ดร.จ่านงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
14. รศ.ดร.สุรพล สุษะพรหม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
15. รศ.ดร.สุรินทร์ นียมมากร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
16. รศ.ดร.ประเทือง ภูมิภัทราคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
17. รศ.ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
18. รศ.ดร.พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
19. รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
20. รศ.ดร.สมาน งามสนิท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
21. รศ.ดร.ธงชัย สิงอุตม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
22. รศ.ดร.วรกฤต เกื่อนช้าง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
23. รศ.ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
24. รศ.ดร.ภัทรพล ใจเย็น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
25. รศ.ดร.ณัฏฐ์ ศรีดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
26. รศ.ชุมพล ปานเกตุ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
27. ผศ.ดร.สมคิด พุ่มทุเรียน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
28. ผศ.ดร.สุกัญญาณัฐ ออบสิน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
29. ผศ.ดร.ศิริโรจน์ นามเสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
30. ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรณัฏฐ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
31. ผศ.ดร.ผดุง วรณทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

32. ผศ.ดร.ปัญญา คล้ายเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
33. ผศ.ดร.ชันทอง วัฒนประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
34. ผศ.ศศิกิจจ์ อ่ำจ้อย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
35. ผศ.ดร.ประเวศน์ มหารัตน์สกุล	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
36. ดร.สมบัติ นามบุรี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
37. ดร.ภาราดร แก้วบุตรดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
38. ดร.รัตติยา เหนืออำนาจ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1. พระเมธาวิเชียรสร, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. ศ.ดร.วัชรระ งามจิตรเจริญ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. ศ. (พิเศษ) ดร.กาญจนา เกรียงชัย	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
4. รศ.ดร.กุหลาบ รัตนสังธรรม	มหาวิทยาลัยบูรพา
5. รศ.ดร.สุวิญ รักษัตย์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
6. รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
7. รศ.ดร.ธานี เกสทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
8. รศ.ดร.อุทัยวรรณ ภูเทษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
9. รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
10. รศ.ดร.ชนินทร์ วสันันท์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
11. รศ.ดร.ช่วงโชติ พันธุเวช	นักวิชาการอิสระ
12. รศ.ดร.พลฤทธิ์สรรค์ สุทธิไชยเมธี	มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
13. รศ.ดร.สุรีย์พงศ์ โพธิ์ทองสุนันท์	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
14. รศ.ดร.ศศิธร วชิรปัญญาพงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
15. รศ.ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
16. รศ.ดร.โชติ บดีรัฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
17. รศ.ดร.รัตน์ะ ปัญญาภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
18. รศ.ดร.พรรณอร วันทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
19. ผศ. ว่าที่ร้อยตรี ดร.โสภณ ลาวรรณ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
20. ผศ.ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน	มหาวิทยาลัยมหิดล
21. ผศ.ดร.ยุวดี วิทย์พันธ์	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
21. ผศ.ดร.นันทนา อุ่นเจริญ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
22. ผศ.ดร.เนติรัฐ วีระนาคินทร์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
23. ผศ.ดร.อุทัย สติมัน	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
24. ผศ.ดร.บุษกร วัฒนบุตร	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
25. ผศ.ดร.สมปอง สุวรรณภุมมา	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
26. ผศ.ดร.ธัญชัย บุญหนัก	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
27. ผศ.ดร.วิมลมาศ ปฐมวณิชกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

28. ผศ.ดร.ภูริวัฒน์ คัมภีร์ภาพพัฒนา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
29. ผศ.ดร.กิตติพงษ์ โสภณธรรมภาณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
30. ผศ.ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
31. ผศ.ดร.ศิริวรรณ กมลสุขสถิตย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
32. ผศ.ดร.วันชัย สุขตาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
33. ผศ.ดร.ประภัศร วรณสถิตย์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
34. ผศ.ดร.เบญจมาศ สุขสถิตย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
35. ผศ.ดร.กฤษณะ ดาราเรือง	มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
36. ผศ.ดร.จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ ลาดกระบัง
37. ผศ.ดร.คุณากร กรสิงห์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
38. ผศ.ดร.วงธรรม สรณะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
39. ผศ.ดร.จันทร์คม ภูติอริยวัฒน์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
40. ผศ.ดร.สิบเอก ดร.เศรษฐวัตร ปรหมสิทธิ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
41. ผศ.ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
42. ดร.อัคนันท์ อริยศรีพงษ์	นักวิชาการอิสระ
43. ดร.จินตนาภา โสภณ	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
44. ดร.ชนิกา แสงทองดี	นักวิชาการอิสระ
45. ดร.พิสิษฐ์ จอมบุญเรือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
46. ดร.จรรยาศักดิ์ สุนทรเดชา	บริษัท เอเชีย คอนเน็คท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
47. ดร.สมนึก หงษ์ยิ้ม	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี
48. ดร.วรพล ชินเพชร	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
49. พันเอก ดร.สาธิต ทิพย์มณี	กรมแพทยทหารบก
50. ดร.ปัญญมณีสาร์ องค์กรปรัชญากุล	สำนักงานปัญญมณีสาร์ หน่วยงาน
51. ดร.วิไลวรรณ เทียนประนอมกร	โรงเรียนแย้มจาดวิชานุสรณ์
52. ดร.พิเชษฐ์ วันทอง	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
53. นางสาวอรอนงค์ สรรเสริญ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
54. นางสาวโอบอล รังสิมันตุชาติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
55. นายปัญญา พรหมบุตร	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์
56. พระมหาจักรพล อาจารย์สุโก, ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
57. ดร.สุรัชย์ พุดชู	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาต่างประเทศ

1. ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.กาญจนา เจริญชัย	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
2. รศ.ดร.สุรีย์พงศ์ โพธิ์ทองสุนันท์	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
3. รศ.ดร.สมาน งามสนธิ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
4. รศ. ชุมพล ปานเกตุ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
5. รศ. สยาม คำปรีดา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
6. ผศ.ดร.สุดาภาญจน์ ปัทมดิเลก	มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยและวิชาการบวรพัฒน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ ฉบับนี้เป็นปีที่ 1 ฉบับที่ 3 กองบรรณาธิการได้พิจารณาบทความโดยเสนอบทความต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กลั่นกรอง (Peer Review) พิจารณาตรวจสอบแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการลงตีพิมพ์เพื่อคัดเลือก กลั่นกรองบทความให้เกิดความความสมบูรณ์และคุณภาพมากที่สุด เพื่อตีพิมพ์ และเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการที่มีข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะที่เป็นนวัตกรรม

รวมถึงความคิดริเริ่มที่มีผลกระทบต่อชุมชน สังคมและประเทศชาติ และเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ โดยฉบับนี้เน้นการนำเสนอบทความวิจัยจำนวน 8 บทความ และบทความวิชาการ จำนวน 2 บทความ รวม 10 บทความ ดังนี้

พระใบฎีกาบุญส่ง ปุณฺณภาโค, อภิวัฒน์ จำตา และประพันธ์ นิกกระโทก บทความวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชนเทศบาลตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา” พบว่า 1) การส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชนเทศบาลตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.92$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านหลักการเอาใจเขามาใส่ใจเรา ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมา ด้านการสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจ ($\bar{X} = 3.97$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการการหยุดใช้ความรุนแรงเพื่อหยุดยั้งความหวาดกลัว ($\bar{X} = 3.80$) 2) ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชนเทศบาลตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) ประยุกต์หลักพุทธธรรมในการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชน บรรณาธิการต่อผู้อื่นทั้งต่อหน้าและลับหลัง ช่วยเหลือส่งเสริมกันด้านกำลังกาย มีความอ่อนน้อมถ่อมตน รู้จักสัมมาคารวะ ไม่เบียดเบียนรังแกกัน มีความ

เสียสละต่อผู้อื่นด้วยความเต็มอกเต็มใจ พร้อมกับประพฤติตนอย่างสุภาพ สม่่าเสมอ ให้ความเคารพ และจริงใจต่อผู้อื่นรู้จักให้ออกาสและให้อภัยต่อกันและกันอยู่เสมอ ความปรารถนาและความหวังดีต่อผู้อื่นเป็นพื้นฐานในการส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์

รุ่งนภา เลิศพิชรพงศ์, กัญญทอง หรดาล และพรภัทร อินทรวรพัฒน์ บทความวิจัย เรื่อง “การศึกษาบริบทแวดล้อมทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” พบว่า จุดแข็งของเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่ มีศักยภาพของพื้นที่ด้านแหล่งท่องเที่ยวและการบริการเชิงสุขภาพ กิจกรรมเชิงสุขภาพมีมาตรฐาน ภาพลักษณ์ได้รับการยอมรับจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ มีนวัตกรรมด้านเครื่องมือและกระบวนการบำบัดสุขภาพที่ทันสมัยเป็นที่รู้จักในต่างประเทศ ระยะทางใกล้เมืองหลวง มีมาตรฐานความปลอดภัยด้านความสะอาดในระดับสากล ความพร้อมของสถานที่บริการทางการท่องเที่ยว หลายชุมชนมีศักยภาพในการจัดการการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการทางการท่องเที่ยวมีความเข้มแข็ง ด้านจุดอ่อน ได้แก่ การเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว ภาพลักษณ์ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรการท่องเที่ยวขาดการส่งเสริมองค์ความรู้ทางการท่องเที่ยว ขาดการชูอัตลักษณ์ของชุมชน ขาดการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับภาครัฐกิจบริการ บุคลากรทางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพไม่เพียงพอขาดประสิทธิภาพในการสื่อสารทางการตลาด และขาดการบูรณาการข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยว ด้านโอกาสส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ได้แก่ อัตราการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้มีต่อเนื่อง มีศักยภาพการขนส่งและโลจิสติกส์ แนวโน้มความต้องการของนักท่องเที่ยวสอดคล้องกับบริบทเชิงศักยภาพของพื้นที่ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้ความสนใจต่อการร่วมพัฒนาพื้นที่ ได้รับการสนับสนุนจากภาคการศึกษาในพื้นที่ และด้านอุปสรรคต่อการพัฒนา ได้แก่ การแก้ไขความเสื่อมโทรมของพื้นที่เมือง ขาดความต่อเนื่องทางการส่งเสริมจากภาครัฐ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและมลพิษ ปัญหาด้านการจัดการสมดุลของพื้นที่ทางการท่องเที่ยว การแข่งขันในตลาดท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมีสูง ขาดความชัดเจนจากภาครัฐด้านแนวทางปฏิบัติและมาตรฐานการบริการเชิงสุขภาพ ยังมีภาพลักษณ์ด้านนักท่องเที่ยวด้อยคุณภาพจำนวนมาก และปัญหาการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา-19

เชมพิชญ์ กางแก้ว และพิศมัย รบชนะชัย พูลสุข บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดการเรียนรู้สื่อผสม เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนครสวรรค์ปัญญานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์” พบว่า 1) ประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้สื่อผสม เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนครสวรรค์ปัญญานุกูล มีประสิทธิภาพ (E1) 78.22/(E2) 78.15 ตามเกณฑ์ 70/70 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หลังเรียน ด้วยชุดการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้สื่อผสม เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนครสวรรค์ปัญญานุกูล โดยรวมมีความพอใจในระดับมาก

สมชาย แสงดาว, พรเศรษฐี วุฒิปัญญาอิสกุล และเบญญาภา อัจฉฤกษ์ บทความวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมจริยธรรมตามหลักขราวาสธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 3” พบว่า 1) ความคิดเห็นต่อการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 3 นักเรียนนายสิบตำรวจมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, $S.D. = 0.40$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านจริยธรรมต่อประชาชน ($\bar{X} = 4.67$, $S.D. = 0.45$) ด้านจริยธรรมต่อกฎหมาย ($\bar{X} = 4.64$, $S.D. = 0.45$) และด้านจริยธรรมต่อตนเอง ($\bar{X} = 4.43$, $S.D. = 0.53$) ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 3 พบว่า นักเรียนนายสิบตำรวจที่มีอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย และ 3) นำเสนอแนวทางการส่งเสริมจริยธรรมตามหลักขราวาสธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 3 หลักสัจจะ (ความซื่อสัตย์) ด้วยการรักษาสัจจะ ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ หลักทมะ (ความหนักแน่น) ด้วยการฝึกฝนการข่มใจ รู้จักควบคุมจิตใจ สกัดกลั่นความโกรธ หลักขันติ (ความอดทน) อดทนต่อความยากลำบาก มีความเข้มแข็ง ขยันหมั่นเพียร หลักจาคะ (ความเสียสละ) มีความเสียสละ สละกิเลส และผลประโยชน์ส่วนตน

จตุพล บุญเลิศ และสายัณห์ อินันใจ บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น เทศบาลตำบลสิริราช อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง” พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$, $S.D. = 0.82$) 2) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารนิยมกับการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น เทศบาลตำบลสิริราช อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐาน และ 3) ประชาชนมีส่วนร่วมในการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ค่อนข้างน้อย หรือแม้กระทั่งการจับกลุ่มสนทนาเกี่ยวกับการเลือกตั้งค่อนข้างน้อย สืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และให้ความสำคัญของการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นค่อนข้างน้อย ข้อเสนอแนะ

พบว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งผ่านช่องทางต่าง ๆ การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศต่าง ๆ และอธิบายถึงความสำคัญของการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ไชโย อ่อนสกุล, อาลัย จันทรพาณิชย์ และภาราตร แก้วบุตรดี บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดการเรียนรู้รูปแบบห้องเรียนกลับด้าน เรื่อง อานาจอธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร” พบว่า มีประสิทธิภาพโดยรวม (E_1/E_2) เท่ากับ 86.45/83.3 2) ผลการทดสอบเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการเรียนรู้รูปแบบห้องเรียนกลับด้าน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจในการใช้ชุดการเรียนรู้รูปแบบห้องเรียนกลับด้าน พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อชิรวิทย์ อานนท์ชัยคุณ, อาลัย จันทรพาณิชย์ และภาราตร แก้วบุตรดี บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง นโยบายการเงินการคลังกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร” พบว่า 1) ผลการพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง นโยบายการเงินการคลังกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า มีประสิทธิภาพโดยรวม (E_1/E_2) เท่ากับ 92.47/90.73 2) ผลการทดสอบเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจในการใช้ชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อรรรรณ เจือจารย์ และธนัช กนกเทศ บทความวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร” พบว่า 1) ปัจจัยภายในส่วนใหญ่มีดัชนีมวลกาย ปกติ ร้อยละ 56.3 มีโรคประจำตัว ร้อยละ 62.5 มีการใช้ยา ร้อยละ 65.8 อาบน้ำได้ ร้อยละ 96.3 ไม่มีปัญหาการทรงตัว ร้อยละ 89.2 การมองเห็นชัดเจนร้อยละ 73.3 ภาวะสุขภาพดี 59.6 ปัจจัยสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่ พบว่า ที่พักอาศัยบ้านสองชั้น ร้อยละ 54.2 มีราบบันได 1 ข้าง ร้อยละ 56.2 พื้นบ้านปูกระเบื้องมันลื่น ร้อยละ 68.8 มีห้องน้ำภายในบ้าน ร้อยละ 77.1 เป็นส้วมชักโครก ร้อยละ 95.8 ห้องน้ำไม่มีราวเกาะ ร้อยละ 85.4 และ 2) ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการหกล้มของผู้สูงอายุ คือ อายุ ดัชนีมวลกาย ปัญหาการทรงตัว การมองเห็นภาวะสุขภาพ และราบบันได สามารถใช้ทำนายการหกล้มของผู้สูงอายุตำบลแม่ืองที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ได้สมการทำนาย คือ การ

หกล้ม = 12.443 + 1.228 (อายุ) + 1.958 (การทรงตัว) + 2.323 (การมองเห็น) - 2.313 (ดัชนีมวลกาย) + 2.181 (ภาวะสุขภาพ) - 3.993 (ราວບັນໄດ) การป้องกันการหกล้มในผู้สูงอายุควรเน้นการดูแลในผู้ที่มีอายุมาก มีปัญหาการทรงตัว ปัญหาการมองเห็น ดัชนีมวลกาย ภาวะสุขภาพและการมีราວບັນໄດ

บุญชนะ ยี่สารพัฒน์ และสมจิตต์ เซอร์ชันชี บทความวิชาการเรื่อง “ปัญหาทางกฎหมายในการประกอบอาชีพของผู้พ้นโทษ” พบว่า เนื่องจากในปัจจุบันการประกอบอาชีพของผู้พ้นโทษยังมีข้อจำกัดหลายประการ โดยเฉพาะการประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยตามพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 ที่จำกัดเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ที่จะประกอบอาชีพดังกล่าวไว้ ส่งผลให้ผู้พ้นโทษไม่มีสิทธิในการประกอบอาชีพดังกล่าว นอกจากเป็นการจำกัดสิทธิและปิดโอกาสผู้พ้นโทษแล้ว ยังไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐที่สนับสนุนให้ผู้พ้นโทษกลับคืนสู่สังคมและมีงานทำ รวมถึงปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ดังนั้น เพื่อให้ผู้พ้นโทษมีสิทธิในการประกอบอาชีพเหมือนดังเช่นบุคคลทั่วไป จึงเห็นควรมีการแก้ไขข้อจำกัดเกี่ยวกับคุณสมบัติของการเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัย โดยแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558

ประเวศน์ มหารัตน์สกุล, สมคิด พุ่มทุเรียน, ณวพงศ์ธร นิติภูวนนท์ และดำรงศักดิ์ จันทร์โททัย บทความวิชาการเรื่อง “พุทธคุณธรรมในทุนมนุษย์กับการพัฒนาประเทศไทย” พบว่า บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพุทธคุณธรรมในทุนมนุษย์กับการพัฒนาประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า ประเทศเป็นที่ยู่ออาศัยรวมกันของประชากรบนอาณาเขตที่มีความแน่นอนและมีอำนาจอธิปไตย ประชากรจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศในทุกมิติ การพัฒนาประเทศในมิติของเศรษฐกิจให้มีความเจริญเติบโต มั่งคั่งอย่างมีคุณภาพที่ประชากรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี การจะเป็นเช่นนั้นได้ประชากรของประเทศต้องมีสภาพเป็นทุนมนุษย์ที่มีองค์ประกอบร่วมกันของทุนทางทางสังคม ทุนทางอารมณ์ และทุนทางปัญญาที่มีศักยภาพสูงพอที่จะทำงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบให้มีคุณภาพ สมรรถภาพ ประสิทธิภาพเพื่อให้ทุนมนุษย์ไทยมีคุณค่าต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศที่เป็นจริงได้ รัฐบาลควรมีนโยบายและมาตรการพัฒนาแหล่งที่มาของทุนมนุษย์ผ่านความเป็นมาตรฐานการศึกษา การฝึกอบรม ทักษะ และการสาธารณสุข รวมทั้งปลูกฝังทุนทางพุทธคุณธรรม ได้แก่ ไตรสิกขา มรรคมีองค์ 8 และสมถกัมมัฏฐานเข้าเป็นส่วนผสมในทุน

มนุษย์ ทั้งในระดับครัวเรือน สถาบันการศึกษา สถานที่ทำงานทั้งภาครัฐและเอกชน อันจะเป็นการ
สร้างคุณค่าในทุนมนุษย์สำหรับการพัฒนาประเทศได้อย่างต่อเนื่อง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช พรหมกัลป์)
บรรณาธิการวารสารวิจัยและวิชาการบวรพัฒน์

สารบัญ

กองบรรณาธิการ

ก

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ

ข-ง

บทบรรณาธิการ

จ-ญ

บทความวิจัย:

การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ของ

ประชาชนเทศบาลตำบลหุมสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

: พระใบฎีกาบุญส่ง บุญญาโค, อภิวัฒน์ จำตา และประพันธ์ นีภักระ
โทก

R0871

การศึกษาบริบทแวดล้อมทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในเขต

ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

: รุ่งนภา เลิศพัชรพงศ์, กัญญาทอง หรดาล และพรภัทร อินทรวรพัฒน์

R1058

การพัฒนาชุดการเรียนรู้สื่อผสม เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาสำหรับ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนครสวรรค์ปัญญานุกูล อำเภอเมือง

จังหวัดนครสวรรค์

: เขมพิชญ์ กางแก้ว และพิศมัย รบชนะชัย พูลสุข

R1040

การส่งเสริมจริยธรรมตามหลักขราวาสธรรมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์

ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 3

: สมชาย แสงดาว, พรเศรษฐี วุฒิปัญญาอิสกุล และเบญญาภา อัจฉฤกษ์

R0873

การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหาร

ท้องถิ่น เทศบาลตำบลสิริราช อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

: จตุพล บุญเลิศ และสายัณห์ อินันใจ

R0951

การพัฒนาชุดการเรียนรู้รูปแบบห้องเรียนกลับด้าน เรื่อง อำนาจอธิปไตย ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัด
พิจิตร

: ไชโย อ่อนสกุล, อาลัย จันทรพาณิชย์ และภาราดร แก้วบุตรดี R1072

การพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง นโยบายการเงิน
การคลังกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร

: อชิรวิทย์ อานนท์ชัยคุณ, อาลัย จันทรพาณิชย์ และภาราดร แก้วบุตรดี R0973

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

: อรวรรณ เจือจารย์ และธन्छ กนกเทศ R0983

บทความวิชาการ:

ปัญหาทางกฎหมายในการประกอบอาชีพของผู้พันโทษ

: บุญชนะ ยี่สารพัฒน์ และสมจิตต์ เซอร์ชันชี A0901

พุทธคุณธรรมในทุนมนุษย์กับการพัฒนาประเทศไทย

: ประเวศน์ มหารัตน์สกุล, สมคิด พุ่มทุเรียน, ฦวพงศ์ธร นิติฎวานนท์ และ
ดำรงศักดิ์ จันทรโททัย A0834

ภาคผนวก

ขั้นตอนการดำเนินงานวารสารวิจัยและวิชาการบวรพัฒน์	2
แนวปฏิบัติในการเตรียมต้นฉบับบทความเพื่อลงตีพิมพ์	3
หนังสือขอส่งบทความเพื่อพิจารณาการตีพิมพ์	22
ใบสมัครสมาชิก	23